

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Kerkstraat 31

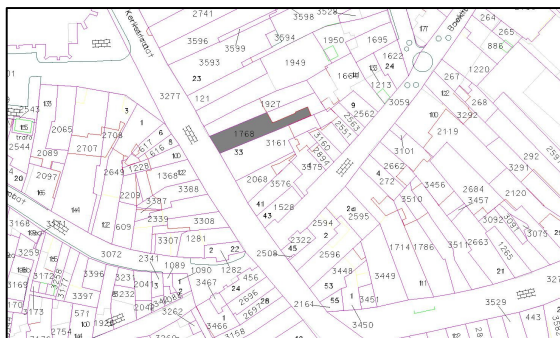
Monumentnummer : GM058

Straat : Kerkstraat
Huisnummer : 31
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 CL

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 1768

Naam object : ---
Bouwjaar : 1880 met mogelijk oudere kern
Architect :
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : winkel-woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 16+23-09-2013
Datum aanwijzing : 25-02-2014

Situering

Pand gelegen op aan de Kerkstraat centraal in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand staat met de voorgevel langs de straat aan het trottoir.

Opbouw

Tweelaags pand op rechthoekige plattegrond met rechts achter een tweelaags aanbouw onder plat dak. Het pand heeft een kelder, een begane grond, een eerste verdieping en zolder onder een schilddak. In de tuin staan schuren met lessenaarsdak uit 1933 en uit 1954. Boekholtstraat 5 fungeert als garage en achteringang van het pand.

Historie

De Kerkstraat maakt deel uit van de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Het deel ten zuiden van de Boekholtstraat zal bij de stadsuitleg rond 1343 zijn ontstaan. De straat functioneert vanouds als verbinding tussen de Koepoortstraat en Ooipoortstraat, feitelijk de hoofdweg van de historische stad.

Beknopte bouwgeschiedenis

Afgaande op de kadastrale minuut stond hier in 1832 reeds een pand, dat in 1880 integraal is vervangen door het bestaande gebouw, later aangevuld met een tweelaags uitbreiding rechts achter. In 1933 is het pand voorzien van een winkelpui met elementen van art deco naar ontwerp van J. Bolsenbroek voor woninginrichter Nachtegaal. In 1959 is het pand verbouwd en de indeling op de begane grond verwijderd ten behoeve van een toonzaal voor woninginrichting, die naderhand op de begane grond naar achteren is uitgebreid. In 1990 is de winkelpui uit 1933 verwijderd ten behoeve van een indeling met drie rondboogvensters en is de indeling van de bovenwoning licht gewijzigd en toegankelijk gemaakt via een nieuwe trap in de uitbouw aan de achterzijde.

Exterieur

Tweelaags gesausde, bakstenen gevel, drie vensterassen breed, met een winkelpui op de begane grond en een dakschild met dakkapel boven het hoofdstel.

De symmetrische winkelpui is in 1990 tot stand gekomen in plaats van een winkelpui uit 1933 en bestaat uit drie tot op de grond reikende rondboogvensters met kalf en bovenlichten tussen gemetselde, bakstenen muurdammen. De entree is in de middelste opening ondergebracht. De drie vensters op de verdieping zijn voorzien van geprofileerde omlijstingen met kwartronde bovenhoeken, de onderdorpels zijn gepleisterd. De schuiframen met wisseldorpel zijn enkelruits, evenals de bovenramen. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een omgekornist hoofdstel, bestaande uit een architraaf, een vlak houten fries en een kroonlijst waarin de goot van het voorste dakschild is opgenomen. In de goot staat een dakkapel met gedrukt zadeldak en twee vierruits draairamen (in 1990 tweeruits draairamen) en zinken wangen. De dakvlakken zijn gedekt met grijze, betonnen dakpannen.

De achtergevel is gepleisterd en op de eerste verdieping voorzien van drie schuifvensters met wisseldorpel en licht getoogde bovendorpels en gepleisterde onderdorpels. De boven- en onderramen zijn voorzien van blank glas-in-lood. De kozijnen zijn voorzien van paumelles voor persiennes en links en rechts van de dagkanten luikwervels. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een geprofileerde bakgoot op klossen waaronder staafankers steken. In het achterste dakschild is een vlakgedekte, drievaks dakkapel opgenomen met vierruits draairamen in een roedenverdeling.

De tweelaags uitbouw sluit links aan op de achtergevel en is geheel gepleisterd en op de verdieping voorzien van vensters met bovenlicht en klapramen. De gevels worden afgesloten met een geprofileerd boeiboord.

Interieur

Kelder: de kelder van het pand is niet bezocht.

Begane grond: Het winkelinterieur op de begane grond is een ongedeelde ruimte. Door een verlaagd systeemplafond is de constructie dan wel oudere afwerkingen nergens in het zicht. Achter in de winkel is een gangetje met pantry gesitueerd waar ter plaatse van de achtergevel van het hoofdhuis een historische paneeldeur met architraaflijst toegang geeft tot het toilet.

Eerste verdieping: de bovenwoning wordt bereikt door middel van een steektrap in de uitbouw rechts aan de achterzijde. De indeling bestaat uit een overloop in het achterste gedeelte waarop een vlakke deur naar de badkamer uitkomt. Twee traptreden voeren naar de overloop in het hoofdhuis. Vanuit de overloop voert een steektrap met ronde handlijst en gietijzeren balusters naar de zolder, verder geven met vlakke platen afgetimmerde paneeldeuren met architraaflijsten toegang tot de diverse vertrekken. Aan de straatzijde is een woonkamer gesitueerd, links een keuken en links achter een slaapkamer. De constructie van de zoldervloer wordt aan het zicht onttrokken door moderne gipsplaten.

De woonkamer wordt door drie schuifvensters met wisseldorpel van daglicht voorzien. De enkelruits ramen zijn uitgevoerd met historisch, geprofileerd raamhout en hebben oude handgrepen. De kamer aan de achterzijde en de overloop worden met dezelfde vensters in de achtergevel van daglicht voorzien.

Zolder: de zolder is een ongedeelde ruimte waar aan de achterzijde met Brabantse wanden, afgewerkt met stuc op riet, een kamertje is afgescheiden, waartoe een paneeldeur met houten deurknop toegang geeft. De kapconstructie is in het zicht en bestaat uit rechthoekige, machinaal gezaagde grenen daksporen, die met dubbele, gespijkerde haanhouten zijn verstijfd. Een dakkapel aan de straatzijde zorgt met twee draairamen voor daglichttoetreding.

Bouwdossiers

09-06-1880	nieuwbouw woonhuis
27-06-1933	bouw schuur en nieuwe winkelpui
14-05-1959	verbouwen winkel
20-03-1990	nieuwe winkelpui en winkelinterieur
05-12-2005	wijzigen kozijnen voorgevel

Literatuur

- F.A.C. Haans en H.J. van Cappelleveen, *Beschrijving Kerkstraat 31*, 5-5-1990 (adviesnr. 46)

Waardering

Pand dat in 1880 vrijwel nieuw is opgetrokken, maar dat gelet op de aanwezige kelder een oudere kern kan hebben. Het is voor wat betreft schaal, verschijningsvorm en gevelarchitectuur goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de (verhoudingen van de) verzorgde baksteenarchitectuur van de voorgevel en bouwmassa met deels behouden gebleven indeling en afwerking uit 1880.

Pand van belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische en stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het pand is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van sobere baksteenarchitectuur uit de late negentiende eeuw.

Het pand is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie alsmede de ruimtelijke samenhang met de buurpanden in de directe omgeving.

Het pand is cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van een historisch binnenstadspand dat in architectuur, verschijningsvorm en gebruik representatief is voor oude huizen in de historische stadskern.